

INNOWACJA PEDAGOGICZNA: „MOJA MAŁA OJCZYZNA – ZARYŃ I OKOLICE”

Opis działalności innowacyjnej
w Szkole Podstawowej w Zaryniu

Zaryń 2016

I WSTĘP

1. AUTORZY:

mgr Arleta Krzyżanowska- nauczyciel mianowany, staż pracy 29 lat, nauczyciel kształcenia zintegrowanego i plastyki w Szkole Podstawowej w Zaryniu, absolwentka UAM w Poznaniu na kierunku pedagogika w zakresie edukacji wczesnoszkolnej i sztuki, specjalista z zakresu terapii pedagogicznej.

Teresa Karpińska- nauczyciel mianowany, wykształcenie wyższe zawodowe, staż pracy 30 lat, nauczyciel kształcenia zintegrowanego w Szkole Podstawowej w Zaryniu, absolwentka Akademii Bydgoskiej im. Kazimierza Wielkiego na kierunku pedagogika w zakresie edukacji wczesnoszkolnej z przedszkolną.

mgr Elżbieta Szczepankiewicz- nauczyciel dyplomowany, staż pracy 21 lat, nauczyciel kształcenia zintegrowanego, absolwentka WSP w Częstochowie na kierunku pedagogika w zakresie edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej, kwalifikacje z zakresu bibliotekoznawstwa.

2. MIEJSCE WDRAŻANIA DZIAŁALNOŚCI INNOWACYJNEJ:

Szkoła Podstawowa w Zaryniu, Zaryń 19, 62-619 Sadlno, gmina Wierzbinek, powiat koniński.

3. CZAS TRWANIA INNOWACJI:

X 2016 r. – VI 2017 r.

4. TYP INNOWACJI:

metodyczno- programowa

5. ZASIĘG:

Innowacja realizowana będzie w klasach I-III w Szkole Podstawowej w Zaryniu. Wdrażanie innowacji poprzedzone będzie zebraniem zgody od rodziców na uczestnictwo dziecka w działaniach innowacyjnych.

6. KOSZTY I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA DZIAŁALNOŚCI INNOWACYJNEJ:

Wprowadzenie innowacji nie wymaga przyznania dodatkowych środków budżetowych i zgody organu prowadzącego na finansowanie.

7. Innowacja realizowana będzie podczas zajęć dydaktycznych zarówno w szkole jak i poza placówką, na terenie Gminy Wierzbinek. Jest zgodna z podstawą programową kształcenia ogólnego dla I etapu edukacyjnego. Program autorstwa J. Brzózki, A. Jasiochy, K. Harmak, K. Izbińskiej, W. Wenta- Edukacja wczesnoszkolna dla klas 1-3 WSiP rozszerzony został o treści regionalne, które pełniły będą funkcję wspomagającą dla kształtowania postaw jak i przyswajania wiedzy i umiejętności.

II. OPIS INNOWACJI

1. UZASADNIENIE POTRZEBY WPROWADZENIA INNOWACJI.

Motywacją wprowadzenia innowacji jest potrzeba lepszego poznania środowiska lokalnego i dziedzictwa kulturowego oraz wpływu tego środowiska na tożsamość dziecka. W związku ze zmieniającym się stylem życia, poszukiwaniem pracy z daleka od domu, często za granicą (co ma miejsce w naszej okolicy) rodzice mają mniej czasu dla swoich dzieci. W trakcie naszej wieloletniej pracy i rozmów z rodzicami zaobserwowałyśmy, że możliwości naszych dzieci dotyczące poznania „Małej Ojczyzny” są utrudnione i ograniczone, a wiedza o terenie ich zamieszkania jest niewielka. W dobie globalizacji ważne jest, by nie zatracić poczucia własnej tożsamości i przynależności do rodziny, społeczności lokalnej, kultury, języka i zwyczajów własnej miejscowości. Poznanie ciekawych ludzi, otaczającej przyrody, wydarzeń i miejsc najbliższej okolicy, często niedostrzeganych i zapomnianych, daje uczniowi możliwość utożsamiania się z miejscem jego dzieciństwa, które rzutuje na jego postawę patriotyczną w dorosłym życiu. Kształtowanie zaś postawy patriotycznej i obywatelskiej ma motywować uczniów w przyszłości do odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu społecznym oraz działaniach na rzecz środowiska lokalnego. Młodszy wiek szkolny to dobry moment na rozpoczęcie edukacji regionalnej. Ważne jest, aby dzieci od najmłodszych lat poznały tradycje, historię swojej miejscowości i czuły się związane ze swoim regionem oraz dostrzegały piękno przyrody. Chciałybyśmy, aby dzieci podczas realizacji działań innowacyjnych zdobyły jak największą wiedzę o swoim najbliższym otoczeniu, by zajęcia te były poszerzeniem oferty działań edukacyjnych naszej szkoły oraz wpłynęły na integrację naszego środowiska lokalnego.

2. KRÓTKI OPIS DZIAŁAŃ.

Innowacja „Moja mała Ojczyzna - Zaryń i okolice” realizowana będzie w szkole na zajęciach zintegrowanych i poza placówką zgodnie z programem edukacji wczesnoszkolnej, który rozszerzony będzie o treści edukacji regionalnej.

Zostaną rozszerzone następujące bloki programowe:

- Z życia rodziny – jestem dzieckiem, bratem, siostrą, synem, córką, wnukiem.
- Z życia miejscowości – jestem mieszkańcem, sąsiadem, kolegą, obywatelem, pasażerem, klientem..
- Z życia gminy, osiedla, powiatu, województwa, regionu – jestem mieszkańcem, obywatelem, sąsiadem...
- Rozmowy, opowiadania, opisy, swobodne, samorzutne wypowiedzi ustne i pisemne na podstawie utworów literackich, obserwacji, przeżyć, lektury, oglądanych sztuk teatralnych, słuchanych audycji, prezentacji multimedialnych.
- Nasze spotkania ze sztuką: literatura, teatr, muzeum, wystawa, film, telewizja, radio, filharmonia, cyrk...
- Korzystanie z różnych źródeł informacji i technologii informacyjnych.
- Życie przyrody, procesy i zjawiska z nim związane.
- Sytuacje trudne, niebezpieczne w środowisku społecznym i przyrodniczym.
- W świecie muzyki, dźwięków.

- W świecie barw.
- W świecie techniki.
- W trosce o zdrowie – gry, zabawy, ćwiczenia fizyczne, wycieczki.

Chcemy pogłębić u dzieci znajomość historii własnej rodziny i miejscowości, zapoznać z ciekawymi ludźmi i zachować w pamięci wydarzenia oraz miejsca znajdujące się w naszej gminie, aby tym samym rozbudzić więź emocjonalną z miejscem, w którym się urodziły i mieszkają. Podczas zajęć dzieci będą poznawać tradycje oraz bogactwo tkwiące w folklorze, sztuce, obrzędowości i muzyce.

W ramach podejmowanych działań zajęcia będą odbywały się we współpracy z lokalnymi instytucjami, stowarzyszeniami i organizacjami działającymi na naszym terenie. Dzieci zwiedzą zabytkowe kościoły, kapliczki i inne lokalne obiekty, będą obcowały z przyrodą. Spotkają się z ciekawymi ludźmi, lokalnymi rzemieślnikami, będą się uczyć piosenek i przyśpiewek regionalnych, tańców i zabaw ludowych. Prowadzone będą konkursy, quizy, wywiady, warsztaty. Stworzymy w naszej szkole: kącik fotograficzny „Ciekawe miejsca naszej gminy”, kronikę klasową oraz prezentację multimedialną „Tu byliśmy, to widzieliśmy”.

Zajęcia edukacyjne będą zawierały elementy zabaw i działań twórczych. Stwarzane sytuacje dydaktyczne będą skłaniały do myślenia, doświadczania, poszukiwania, skutecznego komunikowania się i współpracy. Uczeń stanie się poszukiwaczem, badaczem i twórcą. Przyjmie rolę artysty, rzemieślnika, fotografa i przewodnika.

Mamy nadzieję, że wszystkie te działania pozwolą dzieciom wzmocnić więź ze społecznością „małej Ojczyzny”. Obcowanie z literaturą ludową, zwyczajami, obrzędami, zabawami, tradycyjnymi sprzyja zrozumieniu kultury własnego narodu i pomaga w odkrywaniu własnej kulturowej tożsamości, a tym samym kształtuje postawę patriotyczną - tu rozumianą jako patriotyzm lokalny.

Do działań zaproszeni zostaną również rodzice i dziadkowie dzieci.

3. CEL GŁÓWNY INNOWACJI:

Kształtowanie u dzieci poczucia więzi z najbliższym środowiskiem, z ich "małą Ojczyzną" poprzez poznanie historii, kultury, tradycji, zwyczajów oraz przyrody.

4. CELE SZCZEGÓŁOWE:

- poznanie najbliższego środowiska,
- zaznajomienie z bogactwem naturalnym i kulturowym regionu,
- zapoznanie z ludźmi regionu, władzami samorządowymi, organizacjami i instytucjami,
- budzenie zainteresowania historią i kulturą własnego środowiska i regionu,
- dostrzeganie specyfiki przyrodniczej najbliższej okolicy,
- kultywowanie tradycji, przekazywanie jej młodemu pokoleniu,
- rozwijanie i wzmacnianie aktywnego udziału dziecka w życiu rodzinnym,
- rozwijanie ekspresji artystycznej w różnych dziedzinach kultury (teatr, muzyka, plastyka, taniec),
- rozwijanie uczuć patriotycznych,
- kształcenie kulturalnych zachowań w miejscach publicznych, kościołach i miejscach pamięci narodowej,
- rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska społecznego i przyrodniczego,

- wyzwalanie aktywności artystycznej dziecka i umożliwienie aktywnego uczestnictwa w uroczystościach i imprezach szkolnych,
- kształtowanie osobowości ucznia,
- kształtowanie umiejętności pracy w grupie,
- integracja ze środowiskiem lokalnym,
- uatrakcyjnienie zajęć edukacyjnych i budowanie pozytywnego wizerunku szkoły,
- podniesienie jakości pracy szkoły.

5. PRZEWIDYWANE EFEKTY:

W wyniku uczestniczenia w działaniach innowacyjnych uczeń:

- zna najważniejsze miejsca i zabytki gminy,
- zna przedstawicieli regionu, organizacje i instytucje,
- zna obrzędy i zwyczaje swojego regionu,
- zna historię i tradycje swojej miejscowości,
- śpiewa tradycyjne piosenki i przyśpiewki,
- zna tańce ludowe,
- wykonuje proste wytwory sztuki ludowej ,
- poprawnie i zrozumiale wyraża się w mowie i piśmie,
- potrafi dokumentować swoje działania,
- umie korzystać z różnych źródeł informacji,
- zgodnie i efektywnie pracuje w grupie,
- rozumie potrzebę tolerancji, otwartości i szacunku wobec innych,
- spędza czas w sposób twórczy,
- rozumie potrzebę kultywowania tradycji rodzinnych i zwyczajów,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa,
- rozumie potrzebę ochrony przyrody i zabytków,
- chętniej i świadomiej uczestniczy w działaniach na rzecz szkoły i środowiska lokalnego,
- łatwiej przyswaja nowe treści i osiąga lepsze wyniki.

6. PROCEDURY OSIĄGNIĘCIA CELÓW:

Realizacja innowacji wymaga starannego doboru różnorodnych metod (głównie ćwiczeń praktycznych, warsztatowych, aktywizujących,) oraz form pracy (indywidualna, zespołowa, w małych grupach zadaniowych, w parach). Dzieci zdobywają doświadczenie przede wszystkim poprzez własną działalność i kontakty z innymi ludźmi. Odpowiedni dobór metod i form pracy, właściwe formułowanie zadań oraz motywowanie dziecka do pracy sprzyjają wszechstronnemu rozwojowi jego osobowości.

1. Prezentacje multimedialne.
2. Konkursy (tematyczne, plastyczny, fotograficzny).
3. Ekspozycje ścienne, wystawki, kronika.

4. Prace plastyczne i techniczne.
5. Fotorelacje.
6. Pisemne formy wypowiedzi: wywiady, legendy, słowniczkietematyczne, sprawozdania, zapiski kronikarskie.
7. Aranżacja scenek, zabawy tematyczne.
8. Udział w przedstawieniach i programach artystycznych.
9. Spacerypokołocy, wycieczki.
10. Zajęcia warsztatowe.
11. Spotkania z wybranymi osobami naszego regionu.

7. PLAN DZIAŁAŃ INNOWACYJNYCH:

1. Spotkanie z lekarzem stomatologiem Martą Pierożyńską w gabinecie stomatologicznym „Mardent” w Sadlnie (zapoznanie z gabinetem, przegląd stomatologiczny zębów dzieci).
2. Poznanie zawodu piekarza i zapoznanie z technologią pieczenia chleba. Wycieczka do piekarni GS Wierzbinek.
3. Wyjazd do KWB Tomisławice (poznanie pracy górnika, urządzeń kopalni odkrywkowej).
4. Współpraca z Warsztatami Terapii Zajęciowej w Ignacewie-zapoznanie z zasadami funkcjonowania ośrodka dla niepełnosprawnych, wspólne wykonywanie ozdób wielkanocnych.
5. Tańczę i bawię się tak jak kiedyś-nauka przyśpiewek i tańców ludowych. Wspólne kolędowanie z lokalnym zespołem ludowym „Na Swojską Nutę”.
6. Zajęcia warsztatowe : tradycyjne potrawy świąteczne – wyjazd do Koła Gospodyń Wiejskich w Morzyczynie.
7. Zwiedzamy zabytki i budowle w naszej okolicy: pałac Chrzęszczewskich w Wierzbinku, kościoły parafialne w Mąkoszynie i Sadlnie, mauzoleum rodu Morzyckich, synagoga w Ziemięcinie, drewniany wiatrak we Władysławowie.
8. Z wizytą w leśniczówce. Spotkanie z leśnikiem Leśnictwa Belny.
9. Spotkanie z malarką p. Ireną Jarkowską (pokaz prac), najstarszym mieszkańcem Zarynia p. Kaczalskim (pogadanka, przeprowadzenie wywiadu na temat ważnych wydarzeń, historii szkoły).
10. Poznanie zanikających zawodów: kowal (wizyta u p. P. Bukowskiego w Zielonce), pszczelarz (wizyta u p. B. Ulańskiej w Zamościu, młynarz (wizyta u p. A. Walickiego w Sadlnie), szewc (wizyta u p. K. Szczepankiewicza w Gaju) - pokaz urządzeń i wytworów.
11. Wyjazd do gospodarstwa agroturystycznego - wspólnie z rodzicami.
12. Odwiedzamy miejsca pamięci narodowej (uczczenie pamięci poległych, porządkowanie grobów, zapalenie zniczy)- cmentarz w Mąkoszynie, Sadlnie, Ignacewie.
13. Spotkanie z p. wójtem P. Szczepankiewiczem w Urzędzie Gminy Wierzbinek.
14. Zorganizowanie Dnia Babci i Dziadka, wspólny poczęstunek, wywiady na temat ważnych wydarzeń w ich życiu, tworzenie drzewa genealogicznego.
15. Konkursy: fotograficzny „Ciekawe miejsca naszej gminy”, plastyczny – „Moja mała Ojczyzna”.
16. Tworzenie prezentacji multimedialnej „Tu byliśmy, to widzieliśmy”.
17. Zorganizowanie wystawy dla rodziców: prace plastyczne, kącik fotograficzny, kronika klasowa.

III EWALUACJA I MONITORING

Oceny wprowadzonej innowacji dokonamy na koniec roku szkolnego w oparciu o :

- ankiety skierowane do rodziców, uczniów, nauczycieli biorących udział w innowacji,
- wywiad z dyrektorem szkoły,
- bezpośrednią obserwację dzieci, ich zaangażowanie, rozmowy, wyniki konkursów i testów, analizę prac i wytworów, analizę dokumentacji, kącika regionalnego na dzień rodziny, prezentacji multimedialnej,
- umieszczania informacji z realizacji działań innowacyjnych na stronie internetowej szkoły i w prasie lokalnej.

Wyniki ewaluacji zostaną przedstawione Radzie Pedagogicznej i Rodzicom w formie sprawozdania. Posłużą jako wskazówka do dalszej pracy.